

بازگشایی پرونده مرگ آیت‌الله

یاسر هاشمی: گزارش شورای امنیت ملی، روحانی را قانع نکرد

عکس: امیر-پیر-عظیمی

من در انتخابات خبرگان، رئیس ستاد فهرست «خبرگان مردم» بودم. به همین دلیل، در این زمینه ارتباط زیادی با ایشان داشتم. مهم‌تر از اینکه چه کسانی برنده این انتخابات شدند، پیامی بود که مردم با این رای ارسال کردند. به نظر من این پیام از طرف بخش‌هایی دریافت نشد. ایشان خوشحال بودند از اینکه مردم نسبت به تصمیمات خود آگاه‌تر شده‌اند. به‌دلیل همین فضا، پیش‌بینی می‌کرد که انتخابات ریاست‌جمهوری نیز برای آقای روحانی انتخابات موفقیت‌آمیزی باشد؛ اگر که با مردم صادقانه صحبت کند.

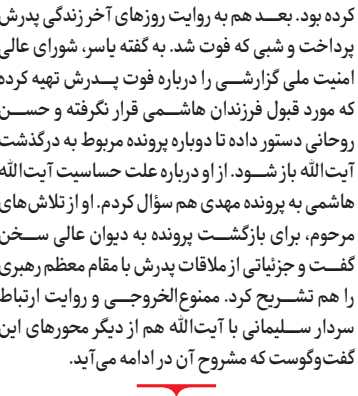
▲ احبانا جمله خاصی که ایشان بعد از روشن‌شدن نتایج در فضای پدر و فرزندی به شما گفته باشند، چه بوده است؟

به دلیل اینکه در ستاد بودم، کسب رضایت ایشان برای من خیلی مهم بود. هرچند رضایت ایشان بیشتر از ناحیه تأمین منافع ملی به‌دست می‌آمد. ایشان حس می‌کرد که شاید پیام مردم بتواند تأثیر خوبی بر روند کاری خبرگان داشته باشد. اما متأسفانه بعد از آن، آنچه توقع بود، اتفاق نیفتاد. مثلاً در انتخابات داخلی خبرگان... (جمله نیمه‌کاره می‌ماند) اما اینکه شما می‌گویید چه جمله‌ای گفته‌اند؛ باید بگویم اخلاق ایشان طوری نبود که بخواهد احساسات خود را بروز دهد.

▲ بعد از آنکه آیت‌الله جنتی وارد فهرست منتخبان شدند و در انتخابات داخلی خبرگان و هیئت‌رئیس‌ه هم پیروز شدند، واکنش بیرونی آقای هاشمی را شاهد بودیم. اما در خصوصی نسبت به آنچه رخ داد، چه گفتند؟

هم مشاوران ایشان و هم خود ایشان پیش‌بینی چنین

مرجان توحیدی: برخلاف دخترها، از لفظ «بابا» برای پدرش استفاده نمی‌کند. او را «حاج‌آقا» یا «آقای هاشمی» خطاب می‌کند. با یاسر هاشمی دربارهٔ ۱۰ماه پایانی عمر پدرش صحبت کردیم. صبحی که برای گفت‌وگو رفتیم، در حال تدارک برنامه‌های بزرگداشت نخستین سالگرد پدرش بود. از او هم، مانند دیگر فرزندان آیت‌الله، ردی در خاطراتش به‌جا مانده است. از جمله روایتی که پدرش در مقدمه کتاب خاطرات مربوط به سال ۶۷ درباره او و مهدی نوشته است: «مهدی و یاسر هم پس از آموزش‌های کوتاه نظامی پای ثابت جبهه و در خطوط مقدم بودند و اطلاعات دست‌اول، نیازها و مشکلات و وضع جبهه را به من می‌دادند و حتی پس از مجروح‌شدن یاسر و مصدوم شیمیایی‌شدن مهدی، پس از معالجات ابتدایی به جبهه بازگشتند». یاسر، کوچک‌ترین فرزند مرحوم آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، متولد سال ۵۰ است. در این سال‌ها مدیریت دفتر آیت‌الله هاشمی در دانشگاه آزاد و مرکز تحقیقات استراتژیک را برعهده داشت و حالا هم در دفتر نشر معارف انقلاب که مربوط به انتشار آثار و خاطرات هاشمی است، مشغول شده است. او در میانه‌های گفت‌وگو، گریزی هم به سانسور و ممنوعیت‌های پدرش در دولت‌های اصلاحات و احمدی‌نژاد زد؛ از اینکه بعضاً ممنوعیت‌هایی برای ملاقات‌های پدرش ایجاد می‌شد. از نقش آیت‌الله در نامزدی سیدحسن خمینی برای خبرگان پنجم گفت و جلساتی که برای انتخابات ریاست‌جمهوری برگزار کرده بود. بعد هم به روایت روزهای آخر زندگی پدرش پرداخت و شبی که فوت شد. به گفته یاسر، شورای عالی امنیت ملی گزارشی را درباره فوت پدرش تهیه کرده که مورد قبول فرزندان هاشمی قرار نگرفته و حسن روحانی دستور داده تا دوباره پرونده مربوط به درگذشت آیت‌الله باز شود. از او درباره علت حساسیت آیت‌الله هاشمی به پرونده مهدی هم سؤال کردم. او از تلاش‌های مرحوم، برای بازگشت پرونده به دیوان عالی سخن گفت و جزئیاتی از ملاقات پدرش با مقام معظم رهبری را هم تشریح کرد. ممنوع‌الخروجی و روایت ارتباط سردار سلیمانی با آیت‌الله هم از دیگر محورهای این گفت‌وگوست که مشروح آن در ادامه می‌آید.

▲ یکی از اتفاقات مهمی که اواخر عمر آقای هاشمی رخ داد، انتخابات مجلس دهم و خبرگان پنجم بود. در این خبرگان فهرست منسوب به ایشان پیروز شد. پدر شما بعد از مشخص‌شدن نتایج چه تصویری از ترکیب جدید خبرگان داشتند؟

روزنه

از نامه‌های هاشمی‌رفسنجانی و صدام چه چیزی درک می‌کنیم

۱۵ رهیافت از شخصیت آقای هاشمی عباس ملکی*

● در پی آن هستیم که با استفاده از نظریه‌های مطرح در رهیافت‌های رفتاری و علوم تصمیم‌گیری نشان دهم که رفتار و تصمیم‌های آیت‌الله اکبر هاشمی‌رفسنجانی بر پایه چه باورها، ارزش‌ها، طرز تلقی‌ها و هنجارهایی بوده است. همچنین اهداف مدنظر او در زمان تصمیم‌گیری تا چه اندازه اعتقادی، ملی و فردی بوده است. تلاش می‌شود روش و منش آقای هاشمی از خلال نامه‌های متبادله او با رئیس‌جمهور عراق تا اندازه ممکن درک شود.

نظریه:

روان‌شناسی سیاسی را می‌توان حوزه‌ای مطالعاتی در علم سیاست دانست که به‌جای دولت، جامعه یا مناسبات بین‌المللی، فرد را تکیه‌گاه اصلی تحلیل خود قرار می‌دهد. تصمیم‌گیری مهم‌ترین بخش از فعالیت انسان را تشکیل می‌دهد. هر تصمیم تحت تأثیر تعدادی از عوامل، ازجمله عوامل عقلایی، روان‌شناختی، ارتباطی، فرهنگی و اجتماعی است. دراین‌میان، عوامل روان‌شناختی عبارت‌اند از شخصیت تصمیم‌گیر، توانایی‌های او، تجربیات، ادراک، ارزش‌ها، آمال و نقش او. عوامل فرهنگی و اجتماعی معرف متغیرهای اصلی تصمیم‌گیری هستند. تصمیم‌گیری چنان با خصوصیات روانی تصمیم‌گیرنده آمیخته است که نمی‌توان یکی را بدون دیگری مطرح و مطالعه کرد. عوامل و عناصر شخصیتی از قبیل خلق‌وخوی، هوش، انرژی، بینش و نگرش و احساسات تصمیم‌گیر، همگی در تصمیماتی که او اتخاذ می‌کند، نقش مؤثری دارند. میان انسان‌ها تفاوت‌های بسیاری وجود دارد. از جمله تجربیات آنها یکی نیست. درجه ریسک‌پذیری در همه یکسان نیست. ایمنی همان ارزش را برای همه ندارد و همه افراد به یک اندازه معاشرتی و اجتماعی نیستند. اندیشه انسان و در نتیجه تصمیم‌گیری‌های او، تابع مجموعه‌ای از عوامل مختلف است. اول این‌که انسان و تصمیم‌گیری‌های انسان تحت تأثیر موقعیت او در فضای اجتماعی است.

ادامه در صفحه ۱۵

politics@sharghdaily.ir

سه‌شنبه ۱۹ دی ۱۳۹۶

الو شرق ۰۲۶۰۸۸۶۴۰

sharghline@sharghdaily.ir
پیامک: ۰۴۶۹۹۰۳۰۰

● سود بانک‌ها باید متفاوت باشد؛ باید بین بانک‌ها رقابت باشد تا مردم بتوانند جذب بانک‌هایی شوند که سود بیشتری پرداخت می‌کنند. کاهش سود بانکی به ضرر مردم است.

یک مخاطب

● **نماینده واقعی کیست؟** نمایندگان مجلس با رأی مردم به خانه ملت راه یافته‌اند، آیا تابه‌حال به جمع مردم رفته‌اند تا با آنان گفت‌وگو کنند و ببینند درد مردم چیست؛ به‌راستی نماینده واقعی کیست؟ یک مخاطب از تهران

● **زیرگذر امیرکبیر را دریابید:** زیرگذر امیرکبیر، منشعب از خیابان ۱۷ شهرویر چه زمانی قرار است راه‌اندازی شود؟

عبدالله معصوم‌آبادی

● **زباله‌های پراکنده:** تقاطع خیابان قریب- کوچه رازی شرقی منطقه ۱۴ به دلیل اینکه بعضی‌وقت‌ها مخزن زباله وجود ندارد، مردم زباله‌ها را بر حسب عادت در همان مکان رها می‌کنند و زباله‌ها به‌طور پراکنده باقی می‌ماند. لطفاً مسئولان شهرداری منطقه ۱۴، ناحیه یک برای رفع مشکل چاره‌ای بیندیشند.

حکیمه‌سادات حسینی

● **توقف همراه با دلهره:** چرا برخی راهبران ترن در ایستگاه متروی شهید حقانی هنگام توقف، ترمزهای ناگهانی می‌زنند و موجب دلهره مسافران می‌شوند؟ مهدی سعیدی

● **سرعت‌گیر نصب کنند:** در باند کندرو، ورودی پایانه مسافربری شرکت واحد در بزرگراه شهید حقانی، به دلیل اینکه سرعت‌گیر ندارد، برخی رانندگان اتوبوس‌های شرکت واحد این محل را با پیست مسابقه اشتباه می‌گیرند و به جای آنکه از سرعت اتوبوس بکاهند، متأسفانه با سرعت غیرمجاز رانندگی می‌کنند که هر لحظه احتمال وقوع حوادث ناگوار رانندگی وجود دارد. از مسئولان شهرداری منطقه سه تقاضا داریم برای پیشگیری از بروز حوادث رانندگی در این محل سرعت‌گیر نصب کنند. دانیال شربتی

● قبض آب برایمان آمده ۱۶ هزار تومان، از این مبلغ هفت‌هزارو ۸۰۰ تومان آب‌بها و دو هزار تومان آب‌ونمان و الباقی تبصره‌های قانونی عنوان شده. مسئولان وزارت نیرو لطفاً توضیح دهند این تبصره قانونی یعنی چه و با چه اجازه‌ای هر ماه این مبلغ را از ما می‌گیرند؟!

شدم ایشان وقتی فرصت شد که نزد آقای یزدی برود و در مباحثه‌ای که با ایشان داشت، آقای یزدی هم قبول کرد که سطح سواد حسن‌آقا در سطح مطلوبی است. به‌هرحال خود آقای هاشمی یکی از مشوقان حضور حسن‌آقا در خبرگان بود. تعدادی از نزدیکان ایشان، مخالف و تعدادی هم موافق حضور سیدحسن بودند؛ اما آقای هاشمی هم ایشان و هم افرادی را که قابلیت حضور داشتند، تشویق کرده بود که کاندیدا بشوند. ایشان تا آن مقطع احتمال ردصلاحیت حسن‌آقا را ضعیف می‌دید. شاید یکی از دلایلی که ایشان خیلی متعجب شد و چنین واکنشی نشان داد، از نظر شناختی بود که نسبت به وضعیت و سطح دانش حسن‌آقا داشت. من فکر می‌کنم اگر آقای هاشمی احتمال ردصلاحیت را پیش‌بینی می‌کرد، این مشورت را شاید به حسن‌آقا نمی‌داد که ایشان نامزد شود.

▲ باید سال ۹۵ پیش‌درآمد انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۶ بوده باشد. طبیعتاً پدر شما باید در این زمینه محل رجوع بوده باشد. ممکن است توضیحات بیشتری درباره اینن مراجعات و احبانا جلسات خصوصی بفرمایید؟

فکر می‌کنم شخص آقای هاشمی نسبت به انتخابات از دولت پیش‌قدم‌تر بود. خبر دارم که ایشان بدنه دولت را نصیحت می‌کرد و به آنها می‌گفت که ارتباطات خود را با مردم بیشتر کنید. بخش اطلاع‌رسانی دولت را فعال‌تر کنید. اگر افرادی که در این زمینه کار می‌کنند، ضعیف هستند، آنها را تغییر دهید و تعارف نکنید؛ چراکه مجموعه جریاناتی هدفشان ضربه‌زدن به دولت است. فرض آقای هاشمی براین بود که در دوره دوم، آقای روحانی می‌تواند اقدامات خود در دور اول را تکمیل کند. جامعه هم تقریباً چنین تصویری داشت. درواقع از برخی جهات ایشان خود موتور محرک می‌شد و به دولت گوش‌زد می‌کرد که چرا اقدامات خدماتی یا رفاهی را منعکس نمی‌کند یا اینکه چرا در برابر تخریب‌ها سکوت می‌کند. با شخص آقای روحانی هم جلساتی را برگزار می‌کرد.

▲ این جلسات به چه شکلی بود؟ آیا مستمر بود؟ چه کسی درخواست برگزاری می‌داد؟

اینکه می‌گویم ایشان پیش‌قدم بود؛ همین بود. شاید بعضی وقت‌ها خود ایشان پیش‌قدم می‌شد تا به دولت رهنمودهایی را بدهد. آقای روحانی را به‌سختی می‌شد ملاقات کرد. مثلاً اعضای دولت می‌آمدند گله می‌کردند که ما سخت می‌توانیم آقای روحانی را ببینیم؛ شاید آقای هاشمی را بیشتر می‌دیدند.

ادامه در صفحه ۶

لونجین
LONGINES

SARMAN CO.

1832 Dr. Shariati Ave. Next to Pol-E-Roomi Tehran IRAN
Tel.: +98 21 226.137.52

LONGINES DOLCEVITA
A NEW APPROACH TO CHARM
AND GRACE